

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Ὁ θεσμός τῆς διαταγῆς πληρωμῆς τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐμφυτεύθηκε στόν Κώδικα Διοικητικῆς Δικονομίας διά τοῦ ν. 4329/2015, προσαρμοσμένος στό δικονομικό σύστημα τῶν διοικητικῶν δικαστηρίων. Σκοπός τῆς διαταγῆς πληρωμῆς εἶναι ἡ εὐλόγη ἀξίωση τῶν δανειστῶν τοῦ Δημοσίου καί τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου νά ἐξοπλίζονται οἱ χρηματικές ἀπαιτήσεις τους ἀπό διοικητικές συμβάσεις, ὅσο τό δυνατό συντομότερα, μέ ἐκτελεστό τίτλο.

Θεσπίσθηκε νομοθετικά, -καί μάλιστα σέ συμμόρφωση Ὁδηγίας τῆς ΕΕ, γιά τήν καταπολέμηση τῶν καθυστερήσεων πληρωμῶν στίς ἐμπορικές συναλλαγές-, ὅ,τι ἄλλοτε ὑποστήριξε ἡ θεωρία. Δηλαδή, εἴτε τήν ἀναλογική ἐφαρμογή τῶν σχετικῶν διατάξεων τοῦ ΚΠολΔ, εἴτε ὅτι τά πολιτικά δικαστήρια δύνανται νά ἐκδίδουν διαταγή πληρωμῆς γιά ἀξιώσεις πού ὡς αἰτία ἔχουν διοικητική σύμβαση, βάσει τῆς διατάξεως τοῦ ἀρθροῦ 923 ΚΠολΔ, ὅπερ δέχθηκε ἡ νομολογία.

Ἡ διαταγή πληρωμῆς, ὅπως καί κάθε ἐκτελεστός τίτλος, ἐκπληρώνει τόν ὑπηρετούμενο σκοπό, ὅταν ὄντως δύναται νά ἐκτελεσθεῖ. Ὑπό τίς παρούσες συνθήκες, ἐκφράζεται ἡ εὐχή, ὅσοι ἀποκτήσουν διαταγή πληρωμῆς κατά τοῦ Δημοσίου ἢ ν.π.δ.δ. νά μήν προκρούσουν στήν ἔνσταση τοῦ Μενίππου, «οὐκ ἄν

Πρόλογος

λάβοις παρά του μή ἔχοντος», κατά τή διαδικασία τής αναγκαστικής ἐκτελέσεως.

Ἡ ἐνασχόλησή μας μέ τόν νέο θεσμό τής διοικητικῆς δικονομίας ὀφείλεται στήν ἀνάκληση τής ἐμπειρίας μας γνωστοῦ καί ἐφαρμοσθέντος θεσμοῦ, ὡς εἰρηνοδίκης Ξηρομέρου στόν Ἄστακό, κατά τά πρῶτα τρία ἔτη τής τεσσαρακονταετοῦς δικαστικῆς μας σταδιοδρομίας.

Ἄγια Μαρίνα Χανίων, 22 Ἰουλίου, 2015

Ν.Π.Σ.

Κεφάλαιο Πρώτο

Ἡ διαταγή πληρωμῆς

Τίτλος πρώτος

Ἀπό τά πολιτικά στά διοικητικά δικαστήρια

1. Ὁ σκοπός. Ἡ βραδύτητα στήν ἀπονομή τῆς δικαιοσύνης, ἰδίως ἐπί ἀπαιτήσεων ἀπό ἐμπορικές συναλλαγές, ἔχει δυσμενεῖς ἐπιπτώσεις στή συναλλακτική ζωή καί ἐπηρεάζει τήν ὀμαλή οἰκονομική πορεία τῆς χώρας. Ὅπως ἐπισημαίνεται¹, ἡ βραδεῖα ἀπονομή δικαιοσύνης ἐλαττώνει τή ρευστότητα καί τήν πιστοληπτική ικανότητα τῶν ἐπιχειρήσεων, αὐξάνει τόν κίνδυνο πτωχεύσεως καί ὀδηγεῖ σέ ἀπαράδεκτους καί ἐπιζήμιους γιά τόν δανειστή συμβιβασμούς πρὸς εἰσπραξη ἔστω μέρους τῶν ὀφειλομένων. Ἐξ ἄλλου, μόνη ἡ ἔγγραφη ἀπόδειξη τῆς ἀπαιτήσεως δέν ὠφελεῖ, παρά μόνον ἐάν μετουσιωθεῖ σέ ἐκτελεστό τίτλο. Ἄλλωστε, ὅπως παρατηροῦσε ὁ Γ. Ράμμος, οὐδεμία δικαστική ἀπόφαση θά

---

1. Δ. Κονδύλης, Τό δεδικασμένο κατὰ τόν ΚΠολΔ, 2007, σελ. 75

Ἡ διαταγή πληρωμῆς

εἶχε ἀξία, ἐάν δέν ὑπῆρχε ὁ φόβος τῆς ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως.

Σκοπός τῆς διαταγῆς πληρωμῆς εἶναι ἡ δημιουργία καί ἡ ἀπόκτηση, ἀπό τόν δικαιοῦχο ἀπαιτήσεώς τινος ἐκτελεστοῦ τίτλου εἰς βάρος καί κατά τοῦ ὑποχρέου, χωρίς τήν προσφυγή στή συνήθως μακρά καί δαπανηρή τακτική (διαγνωστική) διαδικασία². Γι' αὐτό, δύο ἀρχές διέπουν τήν διαδικασία ἐκδόσεως διαταγῆς πληρωμῆς: α) ἡ ἀρχή τῆς ταχύτητος καί β) ἡ ἀρχή τῆς ἀποδείξεως ἀποκλειστικά βάσει ἐγγράφων. Ἡ μέν ἀρχή τῆς ταχύτητος ὑπηρετεῖται ἀπό τήν θέσπιση σύντομων προθεσμιῶν, τήν ἔλλειψη συζητήσεως, καί τήν ἔκδοση τῆς διαταγῆς πληρωμῆς ἀπό μονομερές ὄργανο. Τά δέ ἔγγραφα ἀποτελοῦν τό μοναδικό καί ἀποκλειστικό ἀποδεικτικό μέσο τῆς οὐσιαστικῆς βασιμότητος τοῦ αἰτήματος.

Ἐνῶ κατά τή τακτική διαδικασία προηγείται ἡ διερεύνηση τῆς ὑπάρξεως τῆς ἀπαιτήσεως καί ἀκολουθεῖ ἡ κήρυξη τῆς ἀποφάσεως ἐκτελεστής, στή διαδικασία τῆς διαταγῆς πληρωμῆς ἀντιστρέφονται τά δεδομένα, καθῶς προηγείται ἡ δημιουργία τοῦ ἐκτελεστοῦ τίτλου, ὁ ὁποῖος δέν ἐπιδιώκει τήν ἐπίλυση τῆς διαφορᾶς. Ἔτσι, ἐλαφρύνονται τά δικαστήρια ἀπό τόν μεγάλο φόρτο ἐργασίας, πού ἔχουν μέ τίς διαγνωστικές δίκες. Ἡ διερεύνηση τῆς ὑπάρξεως τῆς ἀπαιτήσεως μπορεῖ νά ἀκολουθήσει, ὅταν ὁ ὀφειλέτης ἀρνεῖται μέ τίς ἀνακοπές (τόσο κατά τῆς διαταγῆς πληρωμῆς, ὅσο καί κα-

---

2. Γ.Ράμμος/Ν. Κλαμαρῆς, Εἰδικές Διαδικασίες, σελ. 55.

Από τά πολιτικά στά διοικητικά δικαστήρια

τά τό στάδιο τής αναγκαστικής έκτελέσεως) τήν εκπλήρωση τής ύποχρεώσεώς του, γιά τόν λόγο ότι άμφισβητεί τήν ύπαρξή της³.

Τήν ανάγκη γιά ταχεία απόκτηση έκτελεστού τίτλου ικανοποιεί ό θεσμός τής διαταγής πληρωμής, πού εισήχθη καί καθιερώθηκε ως ειδική διαδικασία τής Πολιτικής Δικονομίας, διά τοῦ ν.δ. 2629/1953 «Περί έκδικάσεως διαφορῶν έκ πιστωτικῶν τινῶν τίτλων καί τής έκδόσεως διαταγής πληρωμής». Τό άνωτέρω νομοθετικό διάταγμα τροποποίησε καί συμπλήρωσε τό ν.δ. 13/19 Σεπτεμβρίου 1925 «περί έκδικάσεως τῶν έκ συναλλαγματικῶν καί έμπορικῶν ἤ μή γραμματίων εἰς διαταγήν διαφορῶν», κυρωθέντος διά τοῦ Ν. 4287/1929⁴.

2. Ὁ ΚΠολΔ. Μέ τήν εισαγωγή τοῦ ΚΠολΔ τό 1968 (ά.ν. 44/1968) καί τήν τροποποίησή του τό 1971 (ν.δ. 958/1971)⁵ καί 2015 (ν. 4335/2015), ό θεσμός τής διαταγής πληρωμής ρυθμίζεται κατά τήν ειδική διαδικασία τῶν άρθρων 623-634 ΚΠολΔ.

Κατά τόν ΚΠολΔ (άρθ. 623), ἡ διαταγή πληρωμής εἶναι ἡ πράξη τοῦ δικαστή διά τής οποίας διατάσσεται ό όφειλέτης νά καταβάλει στόν δανειστή όρισμέ-

---

3. Καλ. Μακρίδου, Οἱ διαδικασίες διαταγής πληρωμής καί πιστωτικῶν τίτλων σέ σχέση πρός τήν τακτική καί πρός άλλες ειδικές διαδικασίες, 1993, σελ. 16

4. Γ. Ράμμος, Στοιχεία Ἑλληνικῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, τομ. Γ' 1960, σελ. 90

5. Διά τοῦ Π.Δ/τος 503/1985 δέν εισήχθη νέος Κώδικας, αλλά μεταγλωτίσθηκε στή δημοτική ό ισχύων Κώδικας Πολιτικῆς Δικονομίας.

Ἡ διαταγή πληρωμῆς

νη χρηματική ἀπαίτηση ἢ ἀπαίτηση παροχῆς χρεογράφων, ἐφόσον ἡ ἀπαίτηση καί τό ὀφειλόμενο ποσό ἀποδεικνύονται ἀπό δημόσιο ἢ ἰδιωτικό ἔγγραφο. Μάλιστα, προβλέπεται ὑπό προϋποθέσεις ἡ δημιουργία δεδικασμένου ἀπό τή διαταγή πληρωμῆς. Καί τοῦτο, διότι ἐπιδιώκεται ἡ ὀριστική ἐπίλυση τῆς συγκεκριμένης διαφορᾶς μέ τή δημιουργία δικαστικῆς βεβαιότητος ὡς πρός τήν ὑπαρξη καί τήν ἔκταση τῆς ἀπαιτήσεως. Κατά τήν Ἀναθεωρητική Ἐπιτροπή ΚΠολΔ, ἡ διαταγή πληρωμῆς ἀποτελεῖ *«χρήσιμον διαδικασίαν, ὀδηγοῦσαν εἰς ταχεῖαν ἱκανοποίησιν τοῦ δανειστοῦ, ἐπί πλέον αὕτη ἀπαλλάσσει τά δικαστήρια τοῦ φόρτου πολλῶν ὑποθέσεων καί ἰδίως ἐκείνων εἰς ἃς ὁ ὀφειλέτης δέν θά εὐρίσκει σκόπιμον νά ἀσκήῃ ἀνακοπήν κατά τῆς διαταγῆς πληρωμῆς, ἐξ ἄλλου δέ μειώνει τās δικαστικὰς δαπάνας»*⁶. Κατά τό Σχέδιο ΚΠολΔ καί τά Πρακτικά Ἀναθ. Ἐπιτροπῆς ΚΠολΔ, ἡ ἀπαιτούμενη ἔγγραφη ἀπόδειξη τῶν ἀξιώσεων, ἀφ' ἑνός προδικάζει τήν ἔλλειψη ἀμφισβητήσεως ἐκ μέρους τοῦ ὑποχρέου καί δικαιολογεῖ τόν νομοθετικό σκοπό τῆς δραστηκῆς προστασίας τοῦ δικαιούχου, ἀφ' ἑτέρου ἐγγυᾶται τήν μή κατάχρηση τοῦ θεσμοῦ ἀπό κακόπιστους δανειστῆς.

Σημειώνεται ὅτι ἤδη στή συνεδρία τῆς Ἀναθεωρητικῆς Ἐπιτροπῆς ΚΠολΔ τήν 22α Νοεμβρίου 1956, τό μέλος τῆς Ἀλέξανδρος Βαμβέτσος εἶχε προτείνει ὅπως ἡ διαδικασία ἐκδόσεως διαταγῆς πληρωμῆς ἔχει ὑποχρεωτικό χαρακτήρα στίς περιπτώσεις πού *«ἡ ἀπαίτη-*

---

6. Πρ. Ἀναθ. Ἐπιτ. ΚΠολΔ σελ. 253.

Άπό τά πολιτικά στά διοικητικά δικαστήρια

σις αποδεικνύεται υπό ιδιωτικού έγγραφου ή δημοσίου μή δυναμένου νά περιαφθει τόν έκτελεστήριο τύπο». Ἡ πρόταση δέν ἔγινε δεκτή, διότι υπέρ αὐτῆς τάχθηκε μόνον ὁ Γεώργιος Μητσόπουλος⁷.

Ἐπί τόν ΚΠολΔ υποστηρίχθηκε, ἀλλά δέν ἐπεκράτησε ἡ ἄποψη ὅτι ἦταν δυνατή ἡ ἔκδοση διαταγῆς πληρωμῆς ἀπό τούς διοικητικούς δικαστές, μέ ἀνάλογη ἐφαρμογή τῶν διατάξεων τοῦ ΚΠολΔ, ἐφ' ὅσον ἡ ὑποκείμενη σχέση ὑπάγεται στή δικαιοδοσία τῶν διοικητικῶν δικαστηρίων⁸. Ἐξ ἄλλου, υποστηρίχθηκε ὅτι δέν ἦταν δυνατή ἡ ἔκδοση διαταγῆς πληρωμῆς γιά ἀπαίτηση ἀπό διοικητική σύμβαση ἀπό τά πολιτικά δικαστήρια καί ὅτι θά ἔπρεπε νά καθιερωθεῖ ἀντίστοιχη διαδικασία στά διοικητικά δικαστήρια, σέ ἐναρμόνιση πρός τό ἄρθ. 5 παρ. 1 τῆς Ὁδηγίας 2000/35/ΕΚ⁹. Εἰδικώτερα, τό ἄρθρο 5 παρ. 1 ὀρίζει ὅτι τά κράτη μέλη ἐξασφαλίζουν ὅτι ἕνας ἐκτελεστός τίτλος μπορεῖ νά ἐκδίδεται ἀσχέτως τοῦ ὕψους ὀφειλῆς κανονικά ἐντός 90 ἡμερολογιακῶν ἡμερῶν ἀπό τῆς καταθέσεως τῆς ἀγωγῆς ἢ τῆς αἰτήσεως στό δικαστήριο ἢ σέ ἄλλη ἀρμόδια ἀρχή, ἐφ' ὅσον δέν ἀμφισβητεῖται ἡ ὀφειλή. Σέ συμμόρφωση πρός τήν ἀνωτέρω διάταξη ἐκδόθηκε τό π.δ. 166/2003,

---

7. Πρ. Ἀναθ. Ἐπιτ. ΚΠολΔ σελ. 254.

8. Π. Λαζαράτος, Δίκη 2006, 297 ἐπ.

9. Ἰ. Χαμηλοθώρης, Ἡ Κοινωνική Ὁδηγία, Κριτ. Ἐπιθ. 2001, 134, Π. Πετροπούλου, Τινά περί διαταγῆς πληρωμῆς, ἘΠολΔ 2012, 25 ἐπ.